

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA.

PERIÒDICH SATÍRICH, HUMORÍSTICH, IL-LUSTRAT Y LITERARI.
DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ESPANYA

Y 10 CENTAUS PAPER EN L' ISLA DE CUBA.

NÚMEROS ATRASSATS 4 CUARTOS.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

PREU DE SUSCRIPCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, 20.—BARCELONA.

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya 9 rals.—Cuba y Puerto-Rico, 16.—Estranzer 17.

ACTUALITATS.

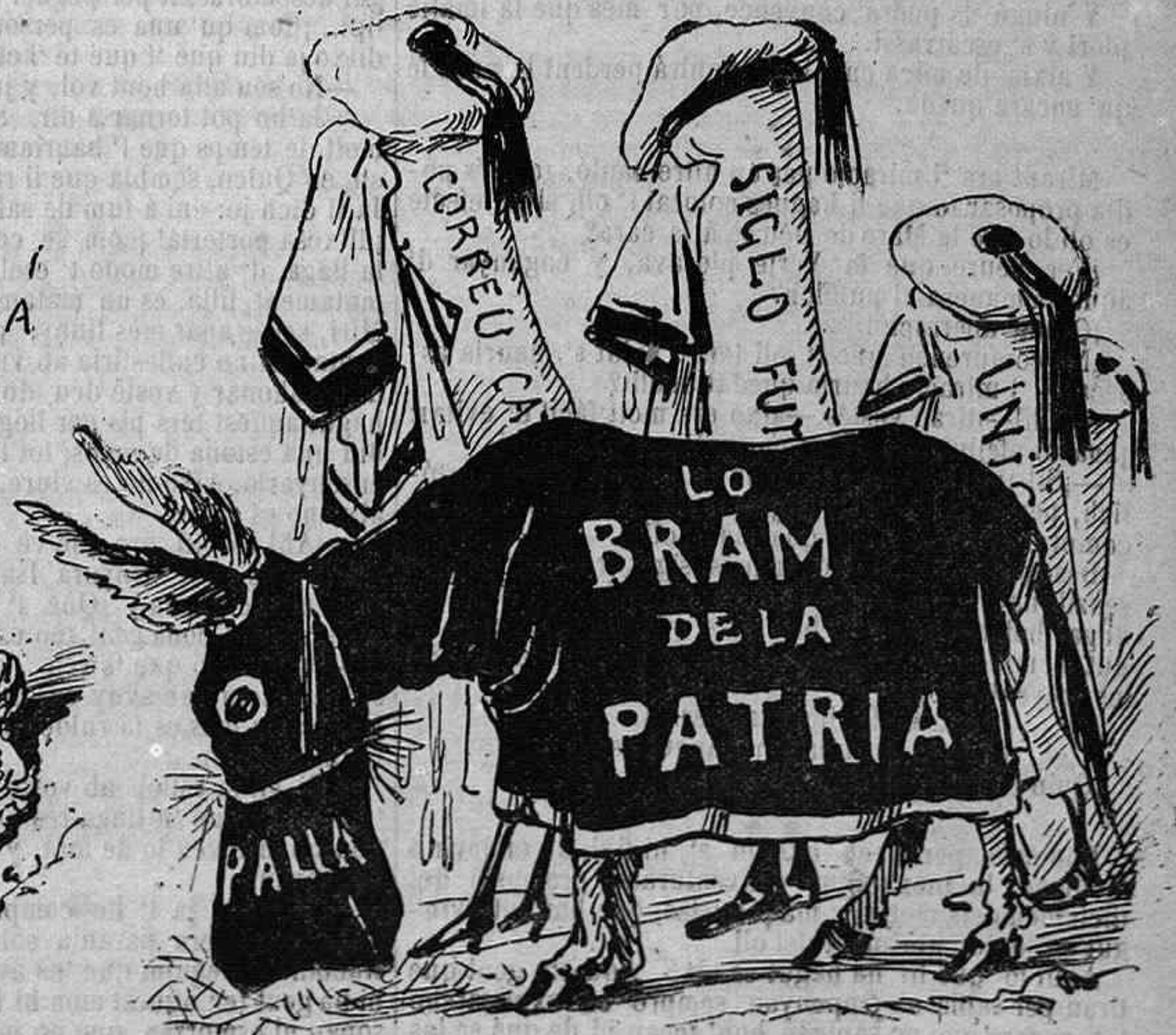
L' origen del miracle de Sant Agustí.

Resultat final.

Una mort que ningú la sentirá.

Menos aquests que fins serán capassos de posarse dol.

JA NO PLORA.

Vaja; d'aquí endavant ja no s'haurà de dir allò de qui oli maneja 'ls dits se 'n unta. desde avuy se dirà, qui oli maneja unta la cara de las Mares de Déu.

Sempre m'ho vaig pensar. Quan vaig veure que 'l hisbe s' embolicava ab comissions científicas y cabories d'aquestas, ja ho vareig dir á un conegut meu, qu' es persona molt entesa en cosas d' iglesia:

—Ja veurá, senyor Simon, com d' un miracle tant bonich y barato com lo de la Mare de Déu de Sant Agustí, ne farán una pastarada y no 'l sabrán aprofitar...

Tal dit tal fet.

En compte de guardarsho per ells y dir «nosaltres som amos de missa y aquí ningú hi fica la grapa.» lo clero comet la criaturada de posar lo miracle en mans de metjes y gent d' aquestas que fan termómetros, perque expliquin lo com y 'l perqué.

Y aquestos, naturalment, com que no han de viure d'aixó, sense considerar lo mal que feyan, sense calcular las inmensas desgracias que ocasionavan, agafan un paperot per escriure 'l dictámen y te m' hi etziban aquesta declaració:

«Estudiadas y analisadas las llágrimas descubiertas en la fisonomia de la Mare de Déu de la Soletat que s' venera en la iglesia de Sant Agustí:

»Vistas, miradas y remiradas per davant y per darrera;

»Considerant que las citadas llágrimas tacan la roba de la Mare de Déu y hasta la de las personas usuales que s' acostan massa;

»Considerant altrás consideracions molt dignas de consideració;

»Fallém:

»Que las repetidas llágrimas no son tal haca ni tal barraca, sino una certa quantitat d' oli que algú ha tingut la humorada d' estendre per la cara de la pobre imatge, guiat per propósitos que escapan á la nostra escassa penetració.»

¡Qué tall! ho veuen? Aixó es tot lo qu' hém guanyat deixant pegar cullerada en l' assumpto á personas que en cosas sobrenaturals no hi entenen res.

Perque, aném á veure: ¿qui 'ls ho ha dit á aquests senyors que alló no son llágrimas? ¿quina proba poden alegar pera negarho?

L' únich argument que treuen es aquest:

—¡Alló es oli!

¡Y que ho sigui! Per ventura las figuras sagradas han de plorar de la mateixa manera que 'ls homes y las donas d' *ambos sexes*?

Per altra part, suposant que fos aixís y que realment la comissió facultativa haja ensumat que allí no hi ha tals llágrimas, ¿qui no li fa fer los ulls grossos, desententent del assumpto, dihent que aquí, que allà, que s'esta, que ballesta, y fent de modo que ningú 'n pogués treure l' aygua clara?

¿Saben qué succehirá ara? Lo mateix que li va passar al pastor del quènto.

Suposinse que qualsevol dia, per una d' aquellas cosas que 's veuen, hi ha una Mare de Déu que 's posa á plorar de debò.

¡Tothom se ne 'n riurá!

—¡Es que li han empastifat la cara d' oli!—dirá la gent.—¡Han tornat á fer alló de Sant Agustí!

Y ningú 'ls podrà convece, per més que la imatge plori y s' escarransi.

Y aixís, de mica en mica, s' anirá perdent la poca fé qu' encara queda.

Mirant ara 'l miracle per un altre cantó, ¿qué 's podia proposar lo que li hagués colocat l' oli, si en efecte es oli lo que la Mare de Déu té á la cara?

¿Fer veure que la Verje plorava, y enganyar d' aquesta manera al públich?

¡Quina aberració!

¿No comprenen que l' oli tartó ayiat s' hauria assecat y 'l miracle hauria quedat abolit?

—¡Oh!—dirán vostés,—aixó era molt fácil d' evitar: ¡anarhi afejint oli de tant en tant!

—¡Sí! ¡vaya un gastol! ¿qué 's pensan que un catòlich, per devot que sigui, pot anarse desdinerant per comprar quartas y més quartas d' oli?

Deseganyinse: si alló hagués sigut trampa, lo més senzill hauria sigut colocar en lo lloch corresponent dugas boletas de vidre ben fetas, y la ilusió hauria sigut complerta. Llavors si que s' haurian engrescat los creyents.

«¡Esas dos líquidas perlas

que se desprenden tranquilas...»

¡Quin efecte! ¿eh?

Endemès, per poch que un s' hi fixi, s' endevina facilmente la inexactitut y aventurada pretensió del dictámen dels metjes y maquinistas, que han intervingut en lo descubrimient del oli.

Aquí lo que hi ha hagut es aixó. Aquesta gent que tiran per sabis s' empenyan sempre en explicarsho tot, encara que no sápigán hont tocan ni de qué se las heuen. Los han cridat per investigar lo del miracle

de Sant Agustí, y per no confessar que 's veyan perduts y que no podían entendreu, s' han despenjat ab aquesta fábula del untament.

Jo sè un desbaratat, que no sab lo que 's pesca ni may ha tingut dos rals, que tot lo sant dia va per aquestos carrers, explicant lo descubrimient de la comissió de sabis y defensant la exactitut del seu fallo.

—Mirin si ha de ser veritat aixó—diu pera fer més forsa,—que quan un individuo de la comissió, no recordó quin, se va acostar al altar per veure la cosa de prop, la Mare de Déu se 'l va mirar d' un modo que semblava talment que digués: ¡Fora, que porto oli.—

Y de disbarats com aquests ne sentirán tants com vulguin per tot arreu.

¡Vels! hi aquí lo que hi ha guanyat la religió ab tot aquest romansol!

Si la mèva véu fos escoltada, jo m' atreveria á donar algun consell á la classe: es pèl seu bè y pèl bè de tots, perque en aixó de sants y santas tots hi estém igualment interessats.

Quan se descubreixi algun altre miracle, es precis pendre las degudas precaucions, perque no 's malogri con aquest.

Seria també molt convenient que aquestas cosas s' escayguessin á succehir en un poblet de per munt, y no en una ciutat tant perduda com Barcelona.

Y sobre tot, lo més important es evitar que en lo negoci s' hi emboliquin metjes y arquitectos.

Aixís lo miracle farà camí.

La fé 's conservarà eternament.

Y no 's donará lloch á que ningú digui, com deya aquest dia un desanimat al sapiguer aixó del oli:

—«Aquí dá fin el sainete;
perdonad sus muchas faltas.»

A. MARCH.

VEHINS NOUS.

—Bon dia tingui, senyora Isabel: sembla que farà sol avuy.

—¿Que tè bugada?

—No me 'n parli, filla, que n' estich fins aquí. Ha de ferse càrrech que entre dadas y tomadas, fa vuit dias que la tinch per estendre. N' hi ha per marejar á qualsevol. Avuy plou y, vaja, la roba á casa en remull, que ja sab vosté tant bè com jo, que no hi guanya res á dintre 'l cove: *bueno*, l' endemà jo que surto á la part del darrera y dich: «sembla que farà bon dia» y 'm poso á estendre. Al cap de mitj hora, quan ho tenia tot esgarriat, 's posa á fer un ruixat que donavan l' aygua per la mort de Déu, y altre cop la roba molla. Avants d' ahir que no vaig volguer estendre per por de tornar á las *andadas*, va fer bon dia y molta gent va aixugar. Avuy hi estés y á veure que 'm passarà; he vist que corrian unas boiras que no m' agradan gens.

—Donchs miri, á mi m' ha passat dos quartos del mateix.

—No, si ja li dich: aquest temps es cremador.

—¡Oh! encare vosté ray se 'n pot mitj riure, senyora Munda, perque quan menos tè 'l terrat un dia a la senmana y es com aquell; val més poch que res. Una servidora que ha d' esperar nn ratet que 'l terrat estigui desembrassat per poguer estendre... ¡ni hi ha un típl... ¡Com qu' una es persona manadal... ¿sab? y 'l ditxo ja diu que 'l que tè 'l cul llogat...

—No séu allà hont vol, y ja la planyo.

—Ja ho pot tornar á dir. Si anés per mi, ja faria molt de temps que l' hauriam deixada la porteria; pero ell, en Quico, sembla que li raqui; no se 'n sap móure. Ja li dich jo: «ni á fum de sabatots n' eixirias d' aquí, ¡ditxosa porteria! ¡cóm se coneix que no 't cou tant la llaga, d' altre modo l' esclamarías!» Perque es un matament, filla, es un matament; ho pot bè créure. Miri, sense anar més lluny; perque si l' hi hagués de contar tot no enllestiria ab vuit dias que no parés may d' enrahonar y vosté déu dur pressa. Mentres hi ha hagut aquest ters pis per llogar, no he tingut lo que 's diu una estona de repós; tot lo dia puja y baixa per ensenyarlo. Aixó no es viure, créguim, senyora Munda, aixó no es viure.

—¡Ah! escolli, are que vè á tom (sempre pensava: quan vejis á la senyora Isabel li preguntarás, y may me 'n recordava.) ¿Qué l' hi sembla dels estadants nous?... una bona gent ¿no es veritat?

—Pst, per lo que 's véu... que l' hi diré, sembla que sí; pero com que avuy en dia no 's pot fer cas de ningú perque més es lo ruido que las nous... no sè si vosté 'm comprén...

—Sí, sí, ja estich ab vosté.

—No es que 'n tinga res que dir, ey; pero com que una no més véu lo de fora, y com que las apariencias enganyan...

—Bè, vaja, ja l' he compresa aixís que ha deixat anar la primera paraula sobre la qüestió qu' estém tractant y creguim que 'ns avenim: vosté vol dir que hi ha gent (en aquest mon hi ha d' haver de tot) que no sopan ni esmorzan, que no més dinan y encare aquest ápat lo merman tant com poden, tot per poder anar pèl

carrer vestits de senyors ¿no es aixó lo que vosté volia dir?

—M' ha tret la paraula de la boca, senyora Munda, ¡vosté es un estornell!...

—No, però veurá, filla, si 's véu á la llegua ¿que som criatures aquí?

—Es lo que jo dich: hi ha senyorio d' aquest que 'n dich de llautó, que gastan *gorro* y si 'ls poguessim veure la casa nos faria por. No sè si vosté 'm comprén. Tingui compte qui li diu, senyora Munda; 'ls estadants que han vingut de nou, son d' aquest llinatge de *mu-cha planta y poca uva*, vel' hi aquí.

—Penso lo mateix que vosté, senyora Isabel; sembla que 'ns ho haguém dit, y 's necessita no tenir dos dits de front per no compénreho.—

Sostenian aqueixa conversa, la senyora Munda y la senyora Isabel; vehina l' una del quart pis (quasi sense cap escrúpol l' anomenariam quint, y no diriam una cosa per altra.) l' una y portera l' altra, respectivament.

La senyora Munda era una viuda que 's mantenía d' una rendeta molt reduhida: alguna coseta, com deya ella, que l' hi pervenia del seu marit, que al cel siga; y que ab aixó y dugas despesas que tenia, personas repostadas, s' entén, *dos caballeros de carácter*, com havia posat en lo *Brusi*,) perque ella no volia xitxaretlos, anava passant y adorant.

L' altra, la portera, era un verdader tipo de la seva classe. Farseta, enrahonadora, batxillera incorregible, sabia més lo que passava á la casa dels altres que en la seva propia. Ella, com es de rigor en lo seu ofici, estava enterada de las costums y misteris de tots los vehins de l' escala... y dels demès del barri. Per informarse d' algú d' aquell vehinat, s' havia d' acudir á ella necessariament, perque ella estava al tantu de tot lo que passava en cada casa.

'S trobava en lo seu element murmurant del un y del altre, descubrint misteris de familia, posant mal, criticant, en una paraula, retallant, retallant sempre sense aturador, sense fré, de tothom que coneixia... y que no coneixia; tot, com se suposa, sense fonament, sols suposicions d' ella; perque bastava que 's fiqués al cap aixó ó alló d' alguna persona, perque aquella persona fes ó sigués alló qu' ella 's fixava. Aixó sí, sempre que tractava d' aquest particular, assegurava qu' ella no 's ficava may ab ningú; que no hi havia al mon persona tant de sa casa com ella, etc.; y aquí deixava anar tota la lletania d' excusas, que, indirectament, eya tornar alabansas, que tenia apresada pèls cassos semblants.

—Ja devia veure 'ls mobles que tenen quan los van portar l' altre dia—continuava la senyora Munda—jo ja sortia al balcó á donar alguna miradeta; pero com qu' ells també s' estavan á n' al seu, no ho podia veure. Jo no volia que 'm vejessin, com vosté ja compendrà, perque hageren pogut dir: «¡carám, quina dona més batxillera; no 'ns deixa de vistal!» y aixó á mi 'm feya molt poch favor y com que de batxillera, per are, gracias á Déu...

—Bè, si; vosté es com jo; del meu taranná, vaja, cadascú tè prou feyna á casa seva; no sè si 'm comprén.

—Sí senyora, sí; es aixó mateix.

—Ve, donchs jo, sense volguer ho vaig veure tot y de la manera que ho tenen arreglat; que per cert, li dich que allí no hi ha cap ni centener. Qué vol que li diga, no fan per aquells trajos de tenir la casa; no, filla, no. Ab tot y ser una pobresa lo que jo tinch á la sala y alcoba, no 'ls ho cambiaria ab tots aquells mobles y galindaines de mira y no 'm tochs que tenen; no sè si vosté 'm comprén. En qualsevol pesa que vosté entri: á la sala bona, á l' altra que no ho es tant, al despatx, al menjador, al recibidor, etcétera, fins á la galeria, ja no sab per quin cantó jirarse y no dona un pas que no s' entrabanqui ab una pila de tauletas, figuras, tamborets, tot escarransit, tot trencadis, que jo, á primera vista ja vaig dir que aquells mobles eran tisichs al últim grau; perque no més ab l' aire de las faldillas, ja semblava que tots tinguessen tremolins. Y á mi que no m' hi vinguin ab aquests embrassos al mitj del pas; pero á vosté ja no li tinch que dir perque ja m' ha vist la casa.

—Pues, miri: á mi no m' han fet res aquesta bona gent, y, qué vol que li digui, me 'ls miro de qua d' ull. No sè, pero aquella manera de saludar que tenen quan se 'ls troba per l' escala, que sembla que 's menjin las paraulas... vaja, son aixuts de conversa y á mi no m' agrada aquesta gent; sembla que tothom sigui poch per ells.

—Jo també estich ab lo que vosté diu. Quan passen per davant de la porteria, veurá que no més acotan lo cap y ja estém entesos; com si siguessem uns estranys. ¿No som tots vehins de una mateixa casa? Donchs que més que quan surten al demati, *verbi gratia*, s' aturessin á dar lo bon dia y com va y com ve, vaja frequentarse una mica com fá vosté y com ho faria tothom que no sigués tant repatani com ells.

—Se véu que no 's volen fer ab ningú.

—¡Pobrets! deuen tenir por que s' enterin de la classe de gent que son; si molt convé... Senyor Pare perdoneume; ja una la fan sortir de testl...

—¡Calli! ¿que plou, que veig que passen parayguas? ¡Sí que la fariam bona!

—Vaja, miris: tot lo carrer está mullat.

—¡Ay, Déu m' ajudi! jo que tinch estés, 'm sembla

que ja li havia dit. Deixam fugir corrents. Vaja, estigui bona, senyora Isabel. ¡Dèu mèu, quin temps més cremador!...

Y ja era quasi dalt del terrat que la senyora Munda encare repelia:—¡Dèu mèu quin temps més cremador! ¡quin temps més cremador!..

JUST ALEIX.

AMOR BELGA.!

Escolta ¡oh m' aymia!—escolta un moment, lo cant de tristesa—que surt de mon cor; de ma pobre lira—lo debíl accent ¡que t' canta anhelosa—cent trovas d' amor! ¡No sigas ingrata—á mon grèu pati! ¡no vulgas matarme—ab desprecí cruell hermosa nineta—no 'm fassas dali' ¡no 'm dongas vinagre—podent dar-me vi! ¡vull di!...

¡no 'm dongas vinagre—podent dar-me mel!

Quan descuidat resto—vers m' dirigeixes tos brillants ulls, fondos—negres com l' abim; mes si me 'n adono—tota t' enrogeixes ¡tal com si 'l mirarme—creguesses un crim! No es crim, no, m' aymia—¡oh! ¡aixís dolçament! sense repós miram—¡si es mon bell consol! puig si aixís me miras—tant sols un moment ¡me donas més forsas—qu' un vas d' ayguardent! ¡s' entén!...

¡me donas més forsas—que 'ls bells raigs del sol!

¡Te 'n rius, bella nina?—¡Potser no m' entens! No importa, ¡riu sempre!—¡riu sempre, per Dèu! qu' hi fa que te 'n burles—si ensenyas tas dents ¡que dich, dents! tas perlas—¡blancas com la nèu! Ja á tas perlas tancan—ab sa vermelló tos llabis de rosa—deixamels besar, qu' un bés de ta boca—dèu dar més dolçó' ¡que no la mistela—de setze 'l porró!

¡dich jo!...

¡que la mel més fina—que 's puga trobar!

CRISTÓFOL CRISPIN.

Liceo.—Haurém d' esperar á veure si la batuta del mestre Pomé y la vinguda del tenor Tamagno, qu' es d' aquells que guanyan molt, y de la Torressella, qu' es de las que cantan més, se reanima una mica y surt de la crisis que ha estat passant aquests dias. S' ha anunciat per demá 'l debut del nou mestre ab lo *Mefistofele*, y 's diu que alló de *Il vascello fantasma* no s' ha deixat corre, ni molt menos.

Dimars vá posarse un *Ernani*... que, vaja, *peor es meneallo*. Entre que no anava gaire bè, y la intransigencia de una part del públich, que 's complau destarotant als artistas fins á obligarlos á ferho més malament de lo que ho farian, si 'ls deixava estar, vá sortir un conjunt, que ni per ensaig servia.

Al *Principal* s' atipan de guanyar quartos. Refet en Calvo de l' indisposició que vá tenirlo apartat de l' escena durant alguns dias, avuy compensa al públich, fins al extrém de donar quatre estrenos en una senmana.

De todas las obras la que ha anat millor, es sens duple *El haz de leña* de 'n Nuñez de Arce. Es aquest un drama viril, obra de un poeta de gran vol, que sense rebuscar recursos troba situacions y las revesteix ab las galas de la verdadera poesia. ¡Quinas escenas més grandiosas! ¡Y quina descripció de un *auto de fe*! Lo públich estava delirant d' entusiasme. Si en aquell moment en Nuñez de Arce arriba á trobarse al teatro l' hauria proclamat president del consell de ministres, perquè la veritat siga dita, encare que sagasti, val més, molt més que D. Práxedes.

Respecte á l' execució no cal dir sino qu' es una de las més acabadas de la temporada y que la companyia vá excedirse. En Calvo en lo paper de D. Carlos, en Donato Gimenez en lo de Felip II, la Contreras en lo de Catalina, semblava que treballassen á competencia. Y en Ricardo Calvo que no vá quedar-se endarrera. Veritat es que 'l públich estava pendent dels llabis dels actors, y tot sovint prorrumpia en aplausos y aclamacions. Lo públich era, pot dirse, 'l complement del espectáculo. Ab lo seu entusiasme enardia als actors, y entre aquestos y ell s' establian corrents d' entusiasme. En moments aixís es quan dona gust un espectáculo.

A *Novedats* s' ha estrenat un drama molt interessant titolat *La Cuarterona*. La Mena vá tenirhi un triunfo. O molt m' enganyo, ó es aquesta un' obra que 's farà molt.

Circo equestre: Ki-ka-ko-a, espectáculo xino regular. Ki-ka-ko-a ¡qué voldrá dir?

Los germans *Hurley Deshway* son uns acróbatas de primera que treballan en la barra fixa; y que ab tot y ser molt lo que s' ha vist en aquest aparato, encare troban cosas novas y fan aplaudirse ab entusiasme.

Però vaja, per la barra, ningú com la familia Cánovas-Sagasta.

N. N. N.

¡BONA COMPRA!

Es de nit. Tot los rellotjes, que no van gens atrassats, ja fa rato que dotze horas en son horari han marcat. Pèl camí hont viu la Pepeta, la filla del senyor Pau, la noya de més sandunga, la pubilla de més galls, la mossa qu' es més bona idem, la nena dels ulls més blaus, la de boca més petita, la dels cabells més daurats, la d' orelles més bufonas, la que t' 'l nas menos nas, la de las mans més nevadas, la dels llavis federals, en fi «la noya más caya,» com diu un municipal, camina 'l Noy de la Tuyas, lo mosso més mossetás de tots los mossos del poble. ¡Ahont va 'l Noy? ¡Ell prou ho sab! Al trobare *frente á casa* de la Pepa, ¡*Olé barbian!*, se despenja la guitarra, passa un rato trampejant y me li endossa una copla qu' ell tot sol s' ha tret del cap; després me n' hi canta un altra que li ha fet lo manescal, y segueix cantantli coplas fins que creu que... va á fè un gall. Mafeheix sa gargamella, la guitarra 's penja al bras, s' embolica bè ab la manta, gira quá y plega 'l ram. —¡De segur que avuy la Pepa pensa en da' m lo si demá! ¡Qu' 's resisteix á las coplas que aquesta nit li he cantat? ¡Ja 'm veig al pobre *Papitu* com li surt foch pèls caixals!— Aixó diu aquell bon mosso cap á dormir tot marxant.

Aquesta nit la Pepeta la passat de cap á cap dormint com una «hirona,» sens que l' hagi despertat lo cant del Noy de la Tuyas. ¡Pobre Noy, que fresch està!... Al saberho, ha anat á vendre's la guitarra per déu rals.

S. I.

ESQUELLOTS.

La bolsa dimars va comensar á baixar; pero ¡de quina manera!

En rigor no pot dirse que baixés, sino que s' esmunyia.... Ni un colerich en l' últim periodo.

¡Y á qué era deguda una baixa tant considerable? Tothom ho suposava, molts ho deyan; pero als periódichs no 'ls hi deixavan repetir.

No obstant, un baixista ple d' alegria exclamava, parodiant á n' en Prin:

«O *baixa ó caíxa.*»

Alló de Sant Agustí es miracle.

—Are més que may, deya un neo.

—Pero, home, ¿y 'l dictàmen dels metjes? ¿y la opinió dels homes científichs?

—Deixis d' homes científichs, deixis de metjes: es miracle y més que miracle. Perque avants era miracle senzill y are es miracle doble.

—No l' entench: expliquis.

Y 'l neo va continuar de aquesta manera:

—La Verge plorava llágrimas: aixó es induptable. Va veureho la devota senyora que la vestia y despullava, com si diguésem la seva camarera: va veureho 'l rector de Sant Agustí, van veureho més de cinquanta personas.

—Y, donchs, ¿cóm s' explica que las llágrimas se tornessen gotas de oli?

—Aquí está 'l segon miracle. ¿Qué hauria fet vosté en lloch de la Verge? Ella va dir: ¡*con qué* no creyéu que plorol! ¿Vos semblan impossibles los prodigis? ¿Fins lo bisbe y las autoritats eclesiásticas fan ali ab los impios? ¿No hi ha ja fé per creure ab los miracles? Donchs jo 'us castigaré: fora llágrimas y vinga oli... Alsa: ja héu begut oli. Y aixís y tot no es mil vegadas més miraculos plorar oli que plorar llágrimas? ¿Qué farian vostés si alguna persona plorès gotetas de oli?

A lo que no vaig poder menos de respóndreli.

—Jo, sempre que fes una torrada, li portaria perque me l' amanis ab unas quantas llágrimas.

De todas maneras, aixó del oli sempre será un avis pèl bisbe.

Senyal que las frontissas de la fé están mol rovelladas.

Segons lo nou reglament d' exámens de reválida per obtenir lo titol de mestre de primeras letras fet per en Pidal, s' exigirá als que s' examinin que cantin una pesa de música.

Ja m' imagino uns exámens, á tenor del nou reglament.

Lo professor:—Sab cantar alguna cosa?

Lo mestre:—Si, senyor.

Lo professor:—¿Qué sab cantar?

Lo mestre:—La cansó més útil pèls de la nostra classe: 'ls goigs de Sant Prim.

Als que s' admiran de que una Verge plori, als que no creuen que puga plorar, vaig á contarlos un miracle succehit fa algun temps en una iglesia de un poblet dels Apeninos.

Se tracta de una Verge qu' estornudava.

¿Se 'n riuen? Si senyors. Una imatge, també de fusta, que feya cada estornut que cantava 'l credo.

Així al menos ho conta la *Gazzeta de Buggia*.

* *

Y are sabrán perquè:

Una gran pedregada va rompre un dia tots los vidres de un finestral que donava á la capella de la Verge.

Lo rector, un bon home, va apelar, desde la trona, á la generositat piadosa dels feligresos, per fer una vidriera nova, y encare que cada dia passava la bacina, no sè si perque 'l poble, efecte de la pedregada, havia quedat reduhit á la miseria, ó perque 'ls vehins eran de natural tacanyo, lo cert que no feya un quarto. Las prédicas del rector eran prédis caen desert.

Y 'l cor empedernit de aquells montanyesos no va comoure 's fins un dia que va sentirse una tanda de vint y tants estornuts procedents de la capella de la Verge.

—Mireu, infelissos, exclamava 'l rector: per culpa vostra, la Verge s' ha costipat.

Inútil dir que va haverhi pagés que 's va vendre fins la camisa, per comprar la vidriera.

Hem rebut un exemplar de l' aplaudida párodia de 'n Molas y Casas *La ratlla torta*.

Inútil parlar de una obra que 'l públich vé aplaudintla cada dia.

Sols nos cal dirlos que 's ven á ca 'n Lopez, á una pesseta l' exemplar.

PLORS.

Plora la Verge Santissima

mare dels Desemparats,

al veure la fé perduda

dels infelissos mortals.

Plora 'l país las desgracias

que fan los seus gobernants;

plora 'l partit fusionista

perque no pot pujar may;

plora la nina bonica

que ha perdut lo seu galán;

plora l' obrer sense feyna,

perque 'ls fills demanan pa;

plora 'l pagés si pedrega;

plora 'l qu' ha quedat cessant.

Tothom plora, avuy en dia,

homes, donas, xichs y grans,

menos las mévas sabatas

que riuen per tots costals.

PEPITO GARLOPA.

Llegeixo:

«A Madrit van agafar á un home per haver matat á una mula de una punyalada.

»Sembla que quan se va veure prés tractava de disculparse dihent:

—»Si li morta es perque entre ella y jo mediavan resentiments *personals*.»

Per últim deixan matar porch.

Ja ho véu, Sr. Coll y Pujol: vosté prou los ha defendat fins al últim extrém; pero no hi ha hagut remey:

«A cada puerco le llega su San Martin.»

«Lo vi ha pujat.»

Aixís ho diu un periódich,

Però un devot de Baco ho desmenteix, dihent:

—No es cert... lo vi que avuy se vén no *puja*... al cap. Es massa ayualit.

A pesar de lo molt que 's pondera y de lo pompós del seu titol, la colonia africana de *Río de Oro* no prospera.

Personas que conelxen lo terreno aseguran que no hi ha res més trist que aquells inmensos arenals, sense una planta y lluny de tota població que puga mantenir comers ab los infelissos que han anat allá á establirse.

Y á pesar de tot segueixen dihentne «*Río de Oro*.»

¡Si al menos no enganyessen á ningú y 'n diguessen «*Río de ochavos morunos!*»

El *Correo catalan* anuncia que publicarà una llegenda alemana de autor espanyol.

En aquest temps en que hi ha alemanys que fan islas espanyolas, es molt oportú que hi haja espanyols que fassan llegendas al manas.

La festa de Santa Cecília van celebrar-la 'ls músichs de Barcelona per partida doble.

Los uns van anar a Sant Felip Neri, y 'ls altres a Santa Maria del Mar.

Perque es de notar qu'entre 'ls músichs, que han de cultivar per forsa l'armonia, hi ha d'as societats rivals, que cada any se posan de manifest lo dia de Santa Cecília.

Los músichs van esmerarse en totas dugas funcions:
l'orga en las dos va tocarse...
—¿Quina?

—L'orga de rahons.

Un extranger que visitava Barcelona per primera vegada un de aquests últims dias que va ploure, deya:

—Bonica ciutat; pero molt bruta. ¡Quant fanch hi ha per aquests carrers! ¿Per qué no 'l retiran?

—¿Sap per qué? li vaig respondre: perque tenim un arcaide molt filosof.

—¡Ah! Ja entench: es filosof perque 's pren las cosas ab calma... ab filosofia...

—¡Ca! No senyor: la seva filosofia es més trascental: deixa 'l fanch als carrers, perque 'ls barcelonins recordin que, segons lo Génesis, lo fanch es l' origen del home.

Una frase d' un home aprehensiu.

—Mirin si 'n soch de desgraciat que avuy se m' ha trencat un botò dels pantalons, y quan m' he ajupit per recullir-lo se me n' ha trencat un altre. Ja ho diuen que may ve tota sola una desgracia.

A una casa han tret una criada perque li agradava massa 'l mam y tot sovint agafava una mona. Y aixó que li tenian privat lo vi. Pero ella de amagat anava a la taberna.

La criada despedida ha entrat a un' altra casa en la qual li donan vi a discreció.

Y la criada diu:—Aqui si que estaré com lo peix a...

—A l' aygual!

—No, ca: com lo peix al vi.

QUÈNTOS.

Diálech:

—Quants anys tè are vosté, D Joaquim?

—Senyora, si vol que li diga la veritat no sè si son quaranta ó cinquanta.

—¡Caram! Si qu' es grossa la diferencia.

—Tant grossa com vulga; pero sápigam que jo que tinch la costum de contar los cuberts de plata y 'ls diners, per por de que me 'ls robin, dels anys ni menos me 'n recordo, segur de que no me 'ls pot robar ningú.

Davant del retrato de un diputat de la majoria:

—¡Y qué bèn fet! ¡Quina expressió!... Sembla talment que parli...

—¡Que parli! Llavors será un mal retrato. Perque aquest es un diputat de aquells que no diuen may una paraula.

Entre mestressa y criat:

—Aqui á casa tindrà vuit duros cada mes, menjar, beure y bugadera.

—¡Ay, senyoreta! exclama 'l criat. May me hauria atrevit á demanarli una cosa semblant; pero vaja ja que m' ho ofereix ho accepto.

TRENÇA-CAPS.

XARADAS.

I.

Un jove net que 's diu *prima* se pensa ser molt *tres-quarta*, pero ni sab fe una carta; se créu que tothom l' estima, y diu que té molt á Lima per si 's pot casá ab la Marta. Pero aquesta es molt com cal, vol un que tingui *invers dos* y que no sigui *total* com es aquest fastigós.

AREDNABAL.

II.

Vull casarme ab la *Total* perque *hu* un cantar molt *dos*, que cultivantlo com cal hi té un porvenir hermós.

ROCH DE RECH.

ANAGRAMA.

A la *Tot* he regalat un vestit de *tot* morat. Ep, los haig de fer notá qu' es l' últim tot castellá.

J. M.ª BERNIS.

MUDANSA.

La *Tot*, noya molt *total* un gran susto va tenir, puig va escapárseli ahir una *total* del corral.

ABRIL Y BERNIS.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

- 1 2 3 4 5 6 7 8 9.—Població catalana.
9 8 3 4 2 3 5 3.—Lo que son las andalusas.
3 5 4 5 6 8 5.—Font de Montjuich.
2 3 4 7 5 3.—Especie de molusco.
4 2 7 2 3.—Classe d' animals cuadrúpedos.
7 8 4 5.—Nom de dona.
7 8 9.—Lo que vol ser tothom.
6 5.—Nota musical.
7.—Una consonant.

SERAFÍ D' AYGUERA.

CONVERSA.

- ¿Qué fas? ¿Qué no tiras l' art Esteve?
—Es qu' esperava 'l fill de 'n Joan.
—¿De quin poble es?
—Home, com vols que t' ho diga si tú mateix ho has dit?

TARONJA DE CONVENT.

TRENCA-CLOSCAS.

MA SOGRA.

Formar ab aquestas lletras degudament combinadas lo nom de un carrer de Barcelona.

L. G. y PUJOL.

GEROGLIFICH.

Quite
D.
INES
tot
LI
:
KI

ORGA DE 'N NAPIS.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO.

- XARADA 1.ª.—A-cu-dit.
- Id. 2.ª.—Mu-dan-sa.
- AGENTÍGRAFO.—Manyá-Manyá.
- ENDAVINALLA.—La S.
- QUADRAT DE PARAULAS. CA SA CA
SA BI NA
CA NA RI
- LOGOGRIFO NUMÉRICH.—Evaristo.
- CONVERSA.—Piera.
- GEROGLIFICH.—Com mes mesos mes mesadas.

Barcelona: Imp. de Lluís Tassó, Arch del Teatro, 21 y 23.

LO MAL DELS UNS ES BE PELS ALTRES.

Los que ploran.

Los que riuen.